

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI.411.001.01.2016
R/16/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach
al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce
T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05
lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	R/16/001 – Kształcenie w szkołach dla dorosłych.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Lata szkolne od 2012/2013 do 2014/2015 (do 30 czerwca).
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
<i>Kontrolerzy</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Agnieszka Olejarz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/32/2016 z dnia 6 czerwca 2016 r.2. Krzysztof Kopeć, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/49/2016 z dnia 4 lipca 2016 r. <p>(dowód: akta kontroli str. 1-2)</p>
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Policealna Szkoła Centrum Nauki i Biznesu „Żak” w Ostrowcu Świętokrzyskim (dalej: Szkoła), ul. Okólna 6b, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski.
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Wioletta Wolska, Dyrektor Szkoły od 1 marca 2015 r. (od 1 września 2010 r. do 15 września 2013 r. Dyrektorem Szkoły była Edyta Stec, od 16 września 2013 r. do 28 lutego 2015 r. – Agata Ozdoba).

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

Organizacja i realizacja procesu dydaktycznego w okresie objętym kontrolą była na ogół zgodna z przepisami prawa. Plany nauczania, kwalifikacje nauczycieli spełniały wymagania określone przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w stosownych uregulowaniach prawnych dotyczących kształcenia dorosłych.

Prawidłowa organizacja i realizacja procesu dydaktycznego nie przełożyła się jednak na wysoki odsetek słuchaczy kończących edukację i zdających egzamin zawodowy. Ponad dwie trzecie słuchaczy rozpoczynających kształcenie w Szkole nie ukończyło edukacji, a jedynie 13% osób rozpoczynających edukację uzyskało dyplom potwierdzający nabycie kwalifikacji zawodowych.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości dotyczyły niedokonywania w latach 2012-2014 kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów wynajmowanych przez Centrum Nauki i Biznesu „Żak” w Ostrowcu Świętokrzyskim i wykorzystywanych na potrzeby Szkoły, nieprzekazania kopii protokołu ustaleń kontroli przeprowadzonej w 2015 r. do organu prowadzącego oraz niespełnienia wszystkich wymagań w zakresie pomieszczeń i wyposażenia określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach² (dalej: rozporządzenie w sprawie podstawy programowej).

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Dz. U. poz. 184, ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja i realizacja procesu dydaktycznego

Opis stanu faktycznego

Organem prowadzącym Szkołę było Centrum Nauki i Biznesu „Żak” Sp. z o.o. w Łodzi (dalej: Centrum). Statut Szkoły, nadany przez prezesa Zarządu Centrum, spełniał wymogi określone w art. 84 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³.

(dowód: akta kontroli str. 8-35)

W kontrolowanym okresie w Szkole kształcono osoby dorosłe w systemie zaocznym, w cyklu nie dłuższym niż 2,5 roku, w tym w okresie:

- dwuletnim na kierunkach technik administracji, technik rachunkowości, technik informatyk i technik usług kosmetycznych (ogółem w 21 oddziałach)⁴;
- półtorarocznym na kierunku technik bezpieczeństwa i higieny pracy (w sześciu oddziałach);
- rocznym na kierunkach florysta i opiekunka środowiskowa⁵ (ogółem w sześciu oddziałach).

W latach szkolnych 2012/2013 (do 31 sierpnia) i 2013/2014 (do 15 lutego) zakończono dwuletnie kształcenie osób dorosłych w formie zaocznej na kierunkach technik logistyk, technik organizacji reklamy i technik usług fryzjerskich.

(dowód: akta kontroli str. 7)

Informacje o prowadzonym naborze do Szkoły zamieszczane były na stronie internetowej Centrum pod adresem www.zak.edu.pl oraz w rozpowszechnianych na terenie powiatu ostrowieckiego materiałach z ofertą edukacyjną (ulotkach informacyjnych, plakatach, banerach).

(dowód: akta kontroli str. 36, 37, 43)

Proces rekrutacyjny do Szkoły zweryfikowano w oparciu o dokumentację 37 uczniów przyjętych na kierunek *Technik bezpieczeństwa i higieny pracy*, których rekrutacja na semestr pierwszy odbywała się od 8 grudnia 2014 r. do 31 marca 2015 r. i 29 uczniów przyjętych na kierunek *Technik usług kosmetycznych*, których rekrutacja na semestr pierwszy odbywała się od 9 grudnia 2013 r. do 31 marca 2014 r. Dokument potwierdzający posiadanie wykształcenia średniego złożyło do Szkoły 65 kandydatów. Jedna osoba zaewidencjonowana w księdze słuchaczy pod pozycją 2781 nie złożyła dokumentu potwierdzającego posiadanie wykształcenia średniego. W dokumentacji tego kandydata znajdowało się świadectwo szkolne potwierdzające ukończenie klasy trzeciej technikum i uzyskanie promocji do klasy czwartej. W dniu 7 lipca 2016 r. przesłany został mailem z Zespołu Szkół Nr 2 w Ostrowcu Świętokrzyskim (na prośbę sekretarza Szkoły) skan arkusza ocen ucznia technikum, z którego wynika, że ww. osoba w dniu 23 kwietnia 2014 r. ukończyła technikum.

(dowód: akta kontroli str. 69-73)

Zgodnie z § 14 ust. 3 pkt 2 statutu Szkoły, *słuchacz zobowiązany jest do złożenia w sekretariacie szkoły oryginału lub odpisu lub poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii świadectwa ukończenia szkoły średniej lub świadectwa dojrzałości lub innego dokumentu potwierdzającego posiadanie wykształcenia średniego.*

(dowód: akta kontroli str. 33, 34)

Dyrektor Szkoły Wioletta Wolska wyjaśniła, że *zgodnie ze statutem Szkoły decyzję o przyjęciu słuchacza podejmuje dyrektor (...). O nadaniu statusu ucznia decydujące znaczenie ma czynność wpisania konkretnej osoby na listę słuchaczy szkoły nawet pomimo braku przedłożenia wszelkich wymaganych dokumentów (...).*

(dowód: akta kontroli str. 33, 34, 257)

Tylko jeden z 66 ww. kandydatów przedłożył zaświadczenie lekarskie zawierające orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu, wydane zgodnie z przepisami w sprawie badań lekarskich kandydatów do szkół ponadgimnazjalnych

³ Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, ze zm.

⁴ W nawiasach podano łączną liczbę oddziałów/grup rozpoczynających naukę w kontrolowanym okresie.

⁵ Kierunek uruchomiono od września 2014 r.

lub wyższych, uczniów tych szkół, studentów i uczestników studiów doktoranckich. Dziewięć osób złożyło orzeczenie lekarskie dotyczące kształcenia i nauki zawodu, stwierdzające, że osoba ta może podjąć kształcenie w dowolnym typie szkoły, w dowolnym zawodzie. Zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia i/lub braku przeciwwskazań do podjęcia/kontynuacji nauki przedłożyło 13 kandydatów (w tym jedno zaświadczenie było wydane przez lekarza medycyny pracy). Pozostałe osoby nie złożyły żadnych zaświadczeń/orzeczeń lekarskich.

(dowód: akta kontroli str. 69-73)

W wykazie czynników szkodliwych zamieszczonym na Platformie internetowej „Żak”, dla zawodu *Technik bezpieczeństwa i higieny pracy* znalazły się: obsługa zestawu z monitorem ekranowym i sprzętem biurowym, wysiłek głosowy, odporność na stres, a dla zawodu *Technik usług kosmetycznych* – substancje i preparaty drażniące, wymuszona pozycja ciała.

(dowód: akta kontroli str. 74-76)

Na podstawie art. 84 ust. 2 pkt 7 lit. c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, szkoły niepubliczne zobowiązane zostały do przestrzegania art. 20k ust. 1 tej ustawy. Zgodnie z art. 20k ust. 1 pkt 4 ww. ustawy, do szkoły policealnej dla dorosłych przyjmuje się kandydatów, którzy posiadają wykształcenie średnie oraz zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 20f ust. 1 pkt 2, tj. zaświadczenie lekarskie zawierające orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu, wydane zgodnie z przepisami w sprawie badań lekarskich kandydatów do szkół ponadgimnazjalnych lub wyższych, uczniów tych szkół, studentów i uczestników studiów doktoranckich.

Zgodnie z § 14 ust. 4 statutu Szkoły, *sluchacz, który w trakcie nauki jest narażony na działanie czynników szkodliwych, uciążliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia, zobowiązany jest do złożenia stosownego zaświadczenia lekarskiego.*

(dowód: akta kontroli str. 34)

Dyrektor Szkoły Wioletta Wolska wyjaśniła, że biorąc pod uwagę specyfikę nauki w systemie zaocznym (zjazdy co dwa tygodnie, ilość zajęć praktycznych i sposób ich prowadzenia) można uznać, że ekspozycja na czynniki szkodliwe, uciążliwe i niebezpieczne dla zdrowia w trakcie praktycznej nauki zawodu na kierunkach *Technik usług kosmetycznych* i *Technik bezpieczeństwa i higieny pracy* jest nieduża, porównywalna z ekspozycją środowiskową niestwarzającą istotnego ryzyka zawodowego (na dopuszczalnym poziomie). Stąd też nie było podstaw do kierowania na badania do ośrodków medycyny pracy osób ubiegających się o przyjęcie na ww. kierunki.

(dowód: akta kontroli str. 42, 43, 80)

Z dostępnego na stronie internetowej Centrum wykazu dokumentów wymaganych w procesie rekrutacji wynika, że dla kierunku *technik usług kosmetycznych* wymagane jest zaświadczenie lekarskie z wpisem: „może podjąć naukę na dowolnym kierunku” lub „może podjąć naukę na kierunku Technik Usług Kosmetycznych”, a dla pozostałych kierunków – zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do podjęcia nauki.

(dowód: akta kontroli str. 38)

Zastępca Dyrektora Monika Dobrowolska wyjaśniła: *Jak wynika ze statutu szkoły obowiązującego w okresie objętym kontrolą tylko sluchacz, który w trakcie nauki jest narażony na działanie czynników szkodliwych, uciążliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia, zobowiązany jest do złożenia stosownego zaświadczenia lekarskiego. W tym miejscu wskazać należy, że Statut Policealnej Szkoły Centrum Nauki i Biznesu „Żak” w Ostrowcu Świętokrzyskim dotyczy wszystkich kierunków kształcenia w tej szkole, a złożenie stosownego zaświadczenia lekarskiego jest konieczne jedynie, gdy sluchacz, w trakcie nauki jest narażony na działanie czynników szkodliwych, uciążliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia, co w przypadku kierunku *technik bezpieczeństwa i higieny pracy* nie ma miejsca. Jednocześnie wskazuję, że część sluchaczy kierunku *technik bezpieczeństwa i higieny pracy* złożyło w/w zaświadczenia lekarskie podczas rekrutacji pomimo braku takiego obowiązku, gdyż uzyskali je wcześniej i przedłożyli je wraz z innymi dokumentami wymaganymi do przyjęcia do szkoły. Wobec powyższego zaświadczenia te znajdują się w ich dokumentacji. Odnosząc się do kwestii związanej z informacjami zawartymi na stronie internetowej Centrum Nauki i Biznesu „Żak” pod adresem www.zak.edu.pl wskazuję, że strona ta podobnie jak i statut szkoły dotyczy wszystkich kierunków nauczania w szkole, a więc zarówno tych, co do*

których konieczne jest złożenie stosownego zaświadczenia lekarskiego w przypadku, gdy słuchacz w trakcie nauki jest narażony na działanie czynników szkodliwych, uciążliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia, jak i tych, gdzie brak takiego obowiązku. Podkreślenia wymaga także fakt, iż strona internetowa jest cyklicznie aktualizowana, a więc brak jest możliwości ustalenia jej zawartości w okresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli str. 256-257, 259-260)

Kształcenie osób dorosłych w Szkole w kontrolowanym okresie prowadzono na podstawie szkolnych planów nauczania dla policealnej szkoły dla dorosłych, opracowanych przez organ prowadzący. Plany nauczania dla policealnej szkoły dla dorosłych ustalone dla kierunków, na których nauka rozpoczęła się w okresie objętym kontrolą, spełniały wymogi określone w ramowym planie nauczania dla policealnej szkoły dla dorosłych, stanowiącym załącznik nr 13 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych⁶. Plany nauczania dla policealnej szkoły dla dorosłych dla kierunków, na których naukę rozpoczęto przed 1 września 2012 r., opracowano w sposób zgodny z wymogami określonymi w ramowym planie nauczania dla szkoły policealnej na podbudowie programowej szkół dających wykształcenie średnie stanowiącym załącznik nr 42 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych⁷.

(dowód: akta kontroli str. 86-91)

Na podstawie badania zawartości i sposobu prowadzenia dzienników lekcyjnych dla trzech z 10 kierunków prowadzonych przez Szkołę w kontrolowanym okresie (technik bezpieczeństwa i higieny pracy, florysta, technik usług kosmetycznych) stwierdzono, że realizacja obowiązkowych zajęć edukacyjnych odbywała się w wymiarze czasu określonym w planie nauczania właściwym dla danego kierunku. Dzienniki, zgodnie z wymogami określonymi w § 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji⁸ (dalej: rozporządzenie z 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji) oraz § 10 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji⁹ (dalej: rozporządzenie z 2014 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji), zawierały m.in.:

- nazwiska i imiona słuchaczy w porządku alfabetycznym,
- daty i miejsca urodzenia oraz adresy ich zamieszkania,
- tematy przeprowadzonych zajęć edukacyjnych.

W poddanych analizie dziennikach lekcyjnych prowadzonych w Szkole dla oddziałów kształcących osoby dorosłe w trybie zaocznym nie wpisywano semestralnego planu zajęć edukacyjnych.

Dyrektor wyjaśniła, że *w wcześniejszych wzorach dzienników lekcyjnych niemożliwe było wpisanie planu semestralnego ze względu na brak miejsca, gdyż przeznaczona była na to tylko jedna strona. Specyfika szkoły zaocznej nie pozwala na stworzenie stałego planu zajęć, dlatego też plany były przygotowane w formie załącznika opieczetowane pieczęcią szkoły oraz zatwierdzone przez Dyrektora Szkoły. W roku szkolnym 2014/2015 w drugim semestrze oddział otrzymał od organu prowadzącego nowe wzory dzienników, które pozwalają na zamieszczenie całego planu semestralnego i w których taki plan się już znajduje.*

(dowód: akta kontroli str. 79, 133-242)

W Szkole prowadzono księgę uczniów (słuchaczy). Zgodnie z wymogami § 4 rozporządzenia z 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji oraz § 6 rozporządzenia z 2014 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji do księgi słuchaczy wpisywano: imię (imiona) i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, numer PESEL oraz adres zamieszkania ucznia, datę

⁶ Dz. U. poz. 204, ze zm.

⁷ Dz. U. Nr 15, poz. 142, ze zm.

⁸ Dz. U. Nr 23, poz. 225, ze zm.

⁹ Dz. U. poz. 1170, ze zm.

rozpoczęcia nauki w szkole oraz oddział, do którego ucznia przyjęto, datę ukończenia szkoły albo datę i przyczynę opuszczenia szkoły przez ucznia.

(dowód: akta kontroli str. 92-98)

Kwalifikacje nauczycieli zatrudnionych w Centrum prowadzących zajęcia w Szkole odpowiadały wymogom określonym w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli¹⁰.

(dowód: akta kontroli str. 99-109)

Zajęcia edukacyjne odbywały się w pomieszczeniach wynajmowanych przez Centrum w budynku przy ul. Świętokrzyskiej. W budynku tym znajdowało się 21 pomieszczeń, wykorzystywanych do prowadzenia zajęć dydaktycznych dla słuchaczy Szkoły, w tym: 14 sal dydaktycznych, trzy pracownie komputerowe, pracownia opiekuńki środowiskowej, pracownia florystyczna, dwie pracownie kosmetyczne. Ponadto, w budynku tym znajdowały się również pokój nauczycielski¹¹, pokój dyrektora i pomieszczenie porządkowe.

W każdej sali znajdowało się stanowisko nauczyciela (biurko i krzeselko) oraz tablica¹². Na korytarzach znajdowały się gaśnice przeciwpożarowe, instrukcje na wypadek pożaru, instrukcje przeciwpożarowe. Dodatkowo na korytarzu na trzeciej kondygnacji znajdowała się kserokopiarka. Nad urządzeniem umieszczono instrukcję BHP przy obsłudze kserokopiarki. Na korytarzach nie umieszczono planów ewakuacji Szkoły.

Pracownie kosmetyczne wyposażone były w wymagane na mocy rozporządzenia w sprawie podstawy programowej urządzenia i akcesoria kosmetyczne (np. fotele kosmetyczne, stołki obrotowe, stoliki zabiegowe, lampy i lupy kosmetyczne) za wyjątkiem wyposażenia pracowni biologiczno-chemicznej, w której powinny się znajdować m.in.: model anatomiczny ciała człowieka, fantom, mikroskopy, preparaty biologiczne do obserwacji mikroskopowej, sprzęt laboratoryjny, taki jak: stoły laboratoryjne, dygestorium, co opisano w dalszej części wystąpienia w sekcji *Ustalone nieprawidłowości*.

W obu pracowniach kosmetycznych znajdował się regulamin zajęć w pracowni kosmetyki i wizażu, instrukcja przy stosowaniu substancji i preparatów niebezpiecznych. W sali nr 1 znajdowała się także instalacja wodno-kanalizacyjna.

W pracowni florystycznej zorganizowano 18 stanowisk wykonywania kompozycji i dekoracji roślinnych, wyposażonych m.in. w: noże florystyczne, sekatory, przyrządy do usuwania kolców, pistolety do kleju na gorąco, statywy do bukietów ślubnych, Na potrzeby pracowni florystycznej wykorzystywany był znajdujący się w sali nr 2 przenośny ekran projekcyjny i znajdujący się w pokoju dyrektora projektor multimedialny.

W budynku umiejscowiono również trzy pracownie komputerowe, w których zgodnie z warunkami realizacji kształcenia w zawodach określonych w rozporządzeniu w sprawie podstawy programowej znajdowały się stanowiska komputerowe wraz z oprogramowaniem. Wyposażenie pracowni nie było jednak kompletne i nie obejmowało wszystkich pozycji wymienionych w ww. rozporządzeniu, co szczegółowo opisano w dalszej części wystąpienia w sekcji *Ustalone nieprawidłowości*.

W trakcie oględzin Zastępca Dyrektora Szkoły wyjaśniła, że w pracowniach informatycznych wykorzystywane były darmowe programy dostępne w Internecie. Z wyjaśnień Dyrektora Szkoły wynika, że na potrzeby pracowni informatycznych wykorzystywano również znajdujący się w pokoju dyrektora następujący sprzęt: projektory multimedialne (3 szt.), rzutnik walizkowy, switche, switch 16-portowy, routery, testery okablowania, kable, końcówki, gniazdko, urządzenia do „zarabiania” złączy na kablach, laptop. Część tych urządzeń nie nosiła oznak użytkowania, była fabrycznie zamknięta w opakowaniu.

Pracownia umiejętności opiekuńczych, wyposażona została m.in. w: fantomy do nauki umiejętności higienicznych (dziecko, kobieta)¹³, łóżka szpitalne z pełnym wyposażeniem (6 szt.), szafki i stoliki (po 6 szt.), sprzęt, urządzenia i przybory do wykonywania zabiegów

¹⁰ Dz. U. z 2015 r. poz. 1264.

¹¹ W pokoju nauczycielskim znajdowały się: drukarka laserowa, schodolaz dla osób niepełnosprawnych, instrukcja BHP przy wykonywaniu prac administracyjno-biurowych, instrukcja BHP obowiązująca wszystkich pracowników, instrukcja pierwszej pomocy w nagłych przypadkach.

¹² W sali nr 1 znajdowała się tablica biała bezpyłowa.

¹³ W chwili prowadzenia oględzin wypożyczona do Centrum Nauki i Biznesu „Żak” w Kielcach.

higienicznych i czynności pielęgnacyjnych u osoby leżącej i całkowicie unieruchomionej. Szkoła nie posiadała natomiast sprzętu gospodarstwa domowego, w którą zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie podstawy programowej powinna być wyposażona pracownia higieny żywienia (szerzej w sekcji *Ustalone nieprawidłowości*).

W trakcie oględzin pomieszczeń dydaktycznych Szkoły przeprowadzonych w dniu 6 lipca 2016 r. kontrolerzy zwrócili uwagę na fatalny stan okien w salach nr 2 i 4. W sali nr 2 jedno z okien było potłuczone, a kawałki potłuczonej szyby pozostawały w przestrzeni okna oraz na parapecie, zagrażając spadnięciem na przebiegającą poniżej ulicę. W związku z powyższym kontrolerzy, w trybie art. 51 ust. 1 z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁴, poinformowali Dyrektora Szkoły o stwierdzeniu bezpośredniego niebezpieczeństwa dla życia lub zdrowia ludzkiego. Dyrektor Szkoły podjęła niezwłocznie działania zapobiegające stanowi zagrożenia. W dniu 8 lipca 2016 r. kontrolerzy sprawdzili stan okien w ww. salach. Potłuczone szyby zostały wymienione, a kawałki szkła usunięte.

Ponadto w trakcie oględzin w salach nr 3, 4 i 5 dało się wyczuć charakterystyczny zapach stęchlizny. W pomieszczeniach tych na podłodze pokrytej drewnianym parkietem znajdowały się czarne plamy.

(dowód: akta kontroli str. 246-253)

Dyrektor Szkoły dokonała w 2015 r. kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów wynajmowanych przez Centrum Nauki i Biznesu „Żak” w Ostrowcu Świętokrzyskim i wykorzystywanych na potrzeby Szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki. Z ustaleń tej kontroli sporządzono protokół. Kopia tego protokołu nie została przekazana do organu prowadzącego. W latach 2012-2014 dyrektorzy Szkoły, Edyta Stec i Agata Ozdoba nie dokonywały kontroli w powyższym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 43, 67, 68)

Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie słuchaczy w oddziałach dla dorosłych prowadzonych w kontrolowanym okresie w Szkole odbywało się zgodnie z wymogami określonymi w rozdziale 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 133-222)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2012-2014 dyrektor Szkoły nie dokonała kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów wynajmowanych przez Centrum Nauki i Biznesu „Żak” w Ostrowcu Świętokrzyskim i wykorzystywanych na potrzeby Szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki. Ponadto kopii protokołu z ustaleń kontroli przeprowadzonej w 2015 r. nie przekazano do organu prowadzącego.

(dowód: akta kontroli str. 43, 257-258)

Zgodnie § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach¹⁶, *dyrektor, co najmniej raz w roku, dokonuje kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, oraz określa kierunki ich poprawy. Z ustaleń kontroli sporządza się protokół, który podpisują osoby biorące w niej udział. Kopię protokołu dyrektor przekazuje organowi prowadzącemu.*

Osobami odpowiedzialnymi za niedokonanie kontroli w powyższym zakresie były Edyta Stec i Agata Ozdoba byli dyrektorzy Szkoły. Odpowiedzialność za nieprzekazanie kopii protokołu z kontroli z 2015 r. ponosi Wioletta Wolska, obecna Dyrektor Szkoły.

¹⁴ Dz. U. z 2015 r. poz. 1096, ze zm.

¹⁵ Dz. U. Nr 83, poz. 562 ze zm. Rozporządzenie uchylone z dniem 31 marca 2015 r. przez art. 1 pkt 27 lit. a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 357). 1 września 2015 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 843).

¹⁶ Dz. U. z 2003 r., Nr 6 poz. 69, ze zm.

Dyrektor Szkoły Wioletta Wolska wyjaśniła, że w minionych latach oparto się prawdopodobnie na przypuszczeniu, że kontrola przeprowadzana co roku przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Ostrowcu Świętokrzyskim przy udziale dyrektora Oddziału Centrum Nauki i Biznesu „Żak” w Ostrowcu Świętokrzyskim spełniła zastępczo obowiązek nałożony na dyrektora Szkoły w zakresie kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków w szkole.

(dowód: akta kontroli str. 44)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła również: *w ramach obsługi procesu kształcenia, organ prowadzący powierzył stałą i bieżącą obsługę Szkoły i jej Dyrektora w zakresie zapewnienia warunków jej działania, obsługi administracyjno-prawnej i wspomagania w zakresie realizacji zadań dydaktycznych organowi pomocniczemu – KOEDU Sp. z o.o. i w szczególności lecz niewyłącznie zobowiązał go do bieżącego wsparcia pracowników Szkoły w zakresie obowiązujących przepisów prawa oświatowego, w szczególności w zakresie zasad prowadzenia dokumentacji szkolnej, w szczególności poprzez weryfikowanie poprawności jej prowadzenia, w celu omówienia z pracownikami Szkoły stwierdzonych nieprawidłowości i szkolenia ich w zakresie prawidłowego prowadzenia. Mając na uwadze powyższe to pracownicy organu pomocniczego po zapoznaniu się z treścią protokołu z dnia 1 września 2015 r. poczynione podczas kontroli ustalenia przedstawili organowi prowadzącemu szkołę.*

(dowód: akta kontroli str. 44, 257-258)

Zdaniem NIK postanowienia ww. rozporządzenia w sposób jednoznaczny wskazują dyrektora szkoły jako osobę odpowiedzialną za przekazanie kopii protokołu organowi prowadzącemu.

2. Zgodnie z warunkami realizacji kształcenia w zawodach określonymi w rozporządzeniu w sprawie podstawy programowej:
 - szkoła podejmująca kształcenie w zawodzie technik bezpieczeństwa i higieny pracy powinna posiadać pracownię bezpieczeństwa i higieny pracy wyposażoną m.in. w: stanowiska wykonywania badań i pomiaru czynników środowiska pracy (jedno stanowisko dla dwóch uczniów), stanowisko do badań fizjologicznych – miernik wydatku energetycznego, fantomy do resuscytacji osoby dorosłej, niemowlęcia, dziecka, karty charakterystyk substancji niebezpiecznych;
 - szkoła podejmująca kształcenie w zawodzie technik usług kosmetycznych powinna posiadać m.in. pracownię biologiczno-chemiczną, w której powinny być zorganizowane stanowiska (jedno stanowisko dla dwóch uczniów), wyposażone w: model anatomiczny ciała człowieka, fantom, mikroskopy, preparaty biologiczne do obserwacji mikroskopowej, plansze anatomicznej budowy ciała człowieka, sprzęt laboratoryjny, taki jak: stoły laboratoryjne, dygestorium, urządzenia pomiarowo-analityczne, takie jak: uniwersalne mierniki, kolorometr, podstawowe urządzenia laboratoryjne, takie jak: waga laboratoryjna, płaszcz grzejny, mieszadła, statywy, zestawy szkła laboratoryjnego;
 - szkoła podejmująca kształcenie w zawodzie opiekunka środowiskowa powinna posiadać m.in. pracownię higieny żywienia, wyposażoną w: sprzęt gospodarstwa domowego, zastawę kuchenną, zastawę stołową, pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie prac kulinarnych dla osób z ograniczoną sprawnością w zakresie małej motoryki.

Szkoła nie dysponowała ww. pomieszczeniami, a także nie posiadała przedstawionego wyżej wyposażenia, tym samym nie spełniała wszystkich wymagań określonych w rozporządzeniu w sprawie podstawy programowej dla prowadzenia kształcenia w zawodzie technik bezpieczeństwa i higieny pracy, technik usług kosmetycznych, opiekunka środowiskowa. Ponadto wszystkich wymagań określonych w powyższym rozporządzeniu nie spełniały pracownie komputerowe. Wyposażenie pracowni nie obejmowało: drukarki atramentowej i igłowej, plotera, tablicy interaktywnej, palmtopa, tabletu, klawiatury i myszy bezprzewodowej, czytnika kart podpisu elektronicznego, adaptera Bluetooth, szafy dystrybucyjnej 19" z wyposażeniem, zasilacza awaryjnego z zasilaniem, napędu taśmowego do archiwizacji, komputera typu notebook z obsługą

lokalnej sieci bezprzewodowej, punktu dostępu do lokalnej sieci bezprzewodowej z różnego typu antenami zewnętrznymi i portem zasilania przez Ethernet, telefonu internetowego, reflektometra, oprogramowania komputerowego wspomagania projektowania¹⁷ z biblioteką elementów sieci lokalnej, laptopa lub notebooka dla nauczyciela z oprogramowaniem do wirtualizacji, różnych serwerowych systemów operacyjnych z usługami katalogowymi i internetowymi, serwerowego oprogramowania typu firewall.

(dowód: akta kontroli str. 246-253)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła: (...) *na potrzeby prowadzonych zajęć wstawiany jest wypożyczany sprzęt, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej.*

(dowód: akta kontroli str. 256)

W trakcie kontroli Dyrektor nie przedstawiła żadnych dokumentów, na podstawie których Szkoła wypożyczała ww. sprzęt.

Zastępca Dyrektora Monika Dobrowolska uzupełniła, że *wykładowcy, którzy posiadają sprzęt w swoich firmach zgodzili się używać go słuchaczom na zajęciach.* W swych wyjaśnieniach nie wskazała tego sprzętu ani osób, które by go użyczały i na jakich zasadach.

(dowód: akta kontroli str. 260)

NIK podkreśla, że to obowiązkiem Szkoły, a nie nauczyciela jest zapewnienie niezbędnych pomieszczeń i wyposażenia. Ponadto w umowach z prowadzącymi zajęcia nie zawarto postanowień zobowiązujących ich do zapewnienia wymaganego wyposażenia. O ile nauczyciel może wyposażać słuchaczy w stosowne formularze, druki czy plansze, o tyle nie jest w stanie zapewnić na zajęciach wyposażenia o większych gabarytach (np. stołu laboratoryjnego, dygestorium).

dowód: akta kontroli str. 262-264)

Ocena cząstkowa

Organizacja i realizacja procesu dydaktycznego była na ogół zgodna z przepisami prawa. Plany nauczania, kwalifikacje nauczycieli odpowiadały wymaganiom określonym przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w regulacjach prawnych odnoszących się do kształcenia osób dorosłych. Wyposażenie jednostki nie odpowiadało natomiast wszystkim wymaganiom określonym w rozporządzeniu w sprawie podstawy programowej.

2. Efektywność kształcenia

Opis stanu faktycznego

Liczba osób kończących edukację i przystępujących do egzaminu zawodowego w 2013 r. w ramach poszczególnych kierunków prowadzonych przez Szkołę przedstawiała się następująco¹⁸ (osoby kończące edukację w zawodzie florysta zdawały egzamin w nowej formule, słuchacze pozostałych kierunków zdawali egzamin w starej formule¹⁹):

- kierunek florysta ukończyło 26 słuchaczy (70% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiły 24 osoby, z których egzamin zdało 21 (88%),
- kierunek technik logistyk ukończyło 17 słuchaczy (22% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiło 14 osób, z których egzamin zdały dwie (14%),
- kierunek technik rachunkowości ukończyło 11 słuchaczy (33% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiło osiem osób, z których żadna nie zdała egzaminu,

¹⁷ Computer Aided Design.

¹⁸ Ponadto w ramach kierunku technik architektury krajobrazu w 2013 r. do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiły dwie osoby które zakończyły edukację w latach poprzednich (jedna osoba zdała egzamin).

¹⁹ Egzamin w oparciu o starą formułę przeprowadzany jest dla osób, które rozpoczęły naukę przed 1 września 2012 r. i będzie przeprowadzany do roku szkolnego 2016/2017. Egzamin w oparciu o nową formułę przeprowadzany jest dla osób, które rozpoczęły naukę nie wcześniej niż 1 września 2012 r. Zmiana formuły egzaminu nastąpiła w związku z wejściem w życie z dniem 1 września 2012 r. zmian w ustawie o systemie oświaty.

- kierunek technik administracji ukończyło 29 słuchaczy (40% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiło 28 osób²⁰, z których egzamin zdały 23²¹ (82%),
- kierunek technik usług fryzjerskich ukończyło 16 słuchaczy (100% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiło 15 osób²², z których egzamin zdało 10²³ (73%),
- kierunek technik bezpieczeństwa i higieny pracy ukończyło 24 słuchaczy (32% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiło 22 osoby²⁴, z których egzamin zdało 17²⁵ (77%),
- kierunek technik informatyk ukończyło 12 słuchaczy (31% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiło osiem osób²⁶, z których egzamin zdało siedem²⁷ (13%),
- kierunek technik organizacji reklamy ukończyło 11 słuchaczy (23% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiło sześć osób, egzamin zdali wszyscy podchodzący do egzaminu (100%).

Słuchacze Szkoły uzyskali średnie wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w 2013 r. na poziomie:

- 58,7% (część pisemna) i 89,9% (część praktyczna) w zawodzie florysta,
- 81% (pierwsza część etapu pisemnego), 72,5% (druga część etapu pisemnego) i 82% (część praktyczna) w zawodzie technik logistyk,
- 71,28% (pierwsza część etapu pisemnego), 73,96% (druga część etapu pisemnego) i 86,6% (część praktyczna) w zawodzie technik administracji,
- 61,64% (pierwsza część etapu pisemnego), 58,19% (druga część etapu pisemnego) i 87,9% (część praktyczna) w zawodzie technik usług fryzjerskich,
- 78,56% (pierwsza część etapu pisemnego), 73,82% (druga część etapu pisemnego) i 89,12% (część praktyczna) w zawodzie technik bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 72% (pierwsza część etapu pisemnego), 80% (druga część etapu pisemnego) i 76% (część praktyczna) w zawodzie technik informatyk,
- 57,3% (pierwsza część etapu pisemnego), 61,6% (druga część etapu pisemnego) i 80,6% (część praktyczna) w zawodzie technik organizacji reklamy.

(dowód: akta kontroli str. 243)

Z danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej²⁸ (dalej: CKE) wynikało, że zdawalność egzaminu przeprowadzonego w 2013 r. w nowej formule wyniosła w skali kraju ogółem 58,78%, natomiast zdawalność dla zawodu florysta ukształtowała się na poziomie 57,76%. W przypadku egzaminów przeprowadzonych w oparciu o starą formułę zdawalność dla poszczególnych zawodów, w których kształcono w Szkole przedstawiała się następująco: technik logistyk (43,78%), technik usług fryzjerskich (80,52%), technik administracji (61,99%), technik informatyk (57,28%). Średnie wyniki uzyskane przez zdających egzamin w starej formule w skali kraju dla ww. zawodów wyglądały następująco:

- technik logistyk: część I etapu pisemnego – 36,32%, część praktyczna – 62,30%,
- technik usług fryzjerskich: część I etapu pisemnego – 33,41%, część praktyczna – 79,09%,
- technik administracji: część I etapu pisemnego – 33,14%, część praktyczna – 72,77%,
- technik informatyk: część I etapu pisemnego – 27,21%, część praktyczna – 78,39%.

(dowód: akta kontroli str. 129-132)

W 2014 r. liczba osób kończących edukację i przystępujących do egzaminu zawodowego w ramach następujących kierunków prowadzonych przez Szkołę przedstawiała się

²⁰ W tym trzy osoby, które zakończyły edukację w latach poprzednich.

²¹ W tym dwie osoby, które zakończyły edukację w latach poprzednich.

²² W tym jedna osoba, która zakończyła edukację w latach poprzednich.

²³ W tym jedna osoba, która zakończyła edukację w latach poprzednich.

²⁴ W tym jedna osoba, która zakończyła edukację w latach poprzednich.

²⁵ W tym jedna osoba, która zakończyła edukację w latach poprzednich.

²⁶ W tym jedna osoba, która zakończyła edukację w latach poprzednich.

²⁷ W tym jedna osoba, która zakończyła edukację w latach poprzednich.

²⁸ Informacje zamieszczone w *Sprawozdaniu z przebiegu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w 2013 roku* (nowa formuła egzaminu) oraz opracowaniu *Osiągnięcia zdających egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe w roku szkolnym 2012/2013* (stara formuła egzaminu).

następująco²⁹ (osoby kończące edukację w zawodzie technik bezpieczeństwa i higieny pracy zdawały egzamin w starej formule, słuchacze pozostałych kierunków zdawali egzamin w nowej formule):

- kierunek florysta ukończyło 27 słuchaczy (49% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiło 16 osób³⁰, z których egzamin zdało 15³¹ (94%),
- kierunek technik rachunkowości ukończyło 30 słuchaczy (31% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiło osiem osób, z których egzamin zdały trzy (38%),
- kierunek technik administracji ukończyło 22 słuchaczy (22% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiło 11 osób, egzamin zdały dwie (18%),
- kierunek technik bezpieczeństwa i higieny pracy ukończyło 26 słuchaczy (17% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiły 22 osoby³², egzamin zdało osiem³³ (36%),
- kierunek technik usług kosmetycznych ukończyło 39 słuchaczy (33% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiły 22 osoby, 15 osób zdało egzamin (68%).

Średnie wyniki uzyskane przez słuchaczy Szkoły na egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe w 2014 r. przedstawiały się następująco:

- w zawodzie florysta: 73,6% (część pisemna) i 94,8% (część praktyczna),
- w zawodzie technik administracji: 66,5% (część pisemna) i 86,5% (część praktyczna),
- w zawodzie technik bezpieczeństwa i higieny pracy: 80,75 (pierwsza część etapu pisemnego), 70% (druga część etapu pisemnego) i 86,88% (część praktyczna),
- w zawodzie technik usług kosmetycznych: 71,73% (część pisemna) i 88,3% (część praktyczna),
- w zawodzie technik rachunkowości: 57% (część pisemna) i 95,3% (część praktyczna).

(dowód: akta kontroli str. 244)

Zdawalność egzaminu zawodowego przeprowadzonego w oparciu o nową formułę w maju, czerwcu i lipcu 2014 r, w skali kraju dla wybranych zawodów³⁴, wyniosła ogółem 64,55%, natomiast dla poszczególnych zawodów:

- technik administracji: część pisemna – 72,91%, część praktyczna – 53,51%, ogółem – 47,26%,
- technik rachunkowości: część pisemna – 58,98%, część praktyczna – 63,21%, ogółem – 44,70%,
- technik usług kosmetycznych: część pisemna – 95,09%, część praktyczna – 88,81%, ogółem – 85,70%,
- florysta: część pisemna – 87,72%, część praktyczna – 83,93%, ogółem – 76,73%.

(dowód: akta kontroli str. 129-132)

Liczba osób kończących edukację i przystępujących do egzaminu zawodowego w 2015 r. w ramach poszczególnych kierunków prowadzonych przez Szkołę przedstawiała się następująco³⁵ (osoby kończące edukację w zawodzie technik administracji zdawały egzamin w starej formule, słuchacze pozostałych kierunków zdawali egzamin w nowej formule):

- kierunek florysta ukończyło 26 słuchaczy (43% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiło 13 osób, wszyscy zdali egzamin (100%),

²⁹ Ponadto w ramach kierunku technik usług fryzjerskich w 2014 r. do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiła jedna osoba, która zakończyła edukację w latach poprzednich. Osoba ta zdała egzamin.

³⁰ W tym jedna osoba, która zakończyła edukację w latach poprzednich.

³¹ W tym jedna osoba, która zakończyła edukację w latach poprzednich.

³² W tym jedna osoba, która zakończyła edukację w latach poprzednich.

³³ W tym jedna osoba, która zakończyła edukację w latach poprzednich.

³⁴ Na podstawie danych CKE zamieszczonych w *Sprawozdaniu z osiągnięć zdających egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w roku szkolnym 2013/2014* (nowa formuła egzaminu) oraz *Sprawozdaniu z osiągnięć zdających egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe w roku szkolnym 2013/2014* (stara formuła egzaminu).

³⁵ Ponadto w ramach kierunku technik architektury krajobrazu w 2013 r. do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiły dwie osoby które zakończyły edukację w latach poprzednich (jedna osoba zdała egzamin).

- kierunek technik rachunkowości ukończyło 12 słuchaczy (18% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiło pięć osób³⁶, z których egzamin zdały trzy (60%),
- kierunek technik administracji ukończyło 15 słuchaczy (20% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiło 14 osób³⁷, egzamin zdało siedem osób³⁸ (50%),
- kierunek technik bezpieczeństwa i higieny pracy ukończyło 53 słuchaczy (32% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiło 28 osób, egzamin zdało 14 (50%),
- kierunek technik usług kosmetycznych ukończyło 38 słuchaczy (36% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiły 23 osoby, 20 osób zdało egzamin, (87%),
- kierunek opiekunka środowiskowa ukończyło 15 słuchaczy (25% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiło dziewięć osób, osiem osób zdało egzamin (89%),
- kierunek technik informatyk ukończyło 11 słuchaczy (39% rozpoczynających edukację), do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe nie przystąpiła żadna osoba.

Średnie wyniki uzyskane przez słuchaczy Szkoły na egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe w 2015 r. przedstawiały się następująco:

- w zawodzie florysta: 65,7% (część pisemna) i 91,4% (część praktyczna),
 - w zawodzie technik administracji: 68% (pierwsza część etapu pisemnego), 76,6% (druga część etapu pisemnego) i 83,8% (część praktyczna),
 - w zawodzie technik bezpieczeństwa i higieny pracy: 78,9% (część pisemna) i 85,7% (część praktyczna),
 - w zawodzie technik usług kosmetycznych: 68,9% (część pisemna) i 85,2% (część praktyczna),
 - w zawodzie technik rachunkowości: 81% (część pisemna) i 96,6% (część praktyczna),
 - w zawodzie opiekunka środowiskowa: 69% (część pisemna) i 93,4% (część praktyczna).
- (dowód: akta kontroli str. 245)

Zdawalność ogółem egzaminu zawodowego przeprowadzonego w oparciu o nową formułę w maju, czerwcu i lipcu 2015 r wyniosła w skali kraju 72,23%. Natomiast dla poszczególnych zawodów³⁹ wyglądała następująco:

- technik rachunkowości: część pisemna – 91,81%, część praktyczna – 87,54%, ogółem – 84,08%,
- technik bezpieczeństwa i higieny pracy: część pisemna – 97,76%, część praktyczna – 40,13%, ogółem – 42,75%,
- technik usług kosmetycznych: część pisemna – 96,83%, część praktyczna – 95,69%, ogółem – 93,9%,
- florysta: część pisemna – 78,8%, część praktyczna – 95,31%, ogółem – 77,71%,
- opiekunka środowiskowa: część pisemna – 97,16%, część praktyczna – 86,22%, ogółem – 85,52%.

(dowód: akta kontroli str. 129-132)

W analizowanym okresie zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w Szkole w ośmiu z 14 przypadków, w których istniała możliwość odniesienia jej do średniej zdawalności w skali kraju⁴⁰, okazała się niższa.

Analizę średnich wyników uzyskiwanych przez słuchaczy na egzaminie zawodowym można było przeprowadzić tylko dla wyników uzyskanych przez zdających egzamin w starej formule

³⁶ W tym jedna osoba, która zakończyła edukację w latach poprzednich.

³⁷ W tym trzy osoby, które zakończyły edukację w latach poprzednich.

³⁸ W tym trzy osoby, które zakończyły edukację w latach poprzednich.

³⁹ Na podstawie danych CKE zamieszczonych w *Sprawozdaniu z osiągnięć zdających egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w roku szkolnym 2014/2015* (nowa formuła egzaminu) oraz opracowaniu *Osiągnięcia zdających egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe w roku szkolnym 2014/2015* (stara formuła egzaminu).

⁴⁰ Zaprezentowanej w opracowaniach CKE.

(w zawodzie florysta) w 2013 r. Wyniki uzyskane w Szkole były wyższe niż średnie wyniki uzyskane przez zdających w skali kraju⁴¹.

(dowód: akta kontroli str. 129-132, 243-245)

Odnosząc się do niskiego odsetka słuchaczy kończących szkołę dla dorosłych, Dyrektor wyjaśniła że: *najczęstszą przyczyną rezygnacji słuchaczy jest nieprzemyślany wybór kierunku kształcenia, ponieważ najwięcej osób rezygnuje z nauki w trakcie pierwszego semestru i zmienia go na inny kierunek. Inną przyczyną jest znalezienie pracy poza miejscem zamieszkania (emigracja za granicę) ze względu na niekorzystny rynek pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim lub zmiana sytuacji rodzinnej (ciąża, nie ma kto zostać z dzieckiem itp.). Często powtarzaną przez słuchaczy przyczyną jest też brak motywacji do nauki – szkoły policealne przygotowują do zawodu i w trakcie nauki chęci słuchaczy słabną ze względu na trudniejszy poziom nauczania. Brak opłaty za szkołę również może być przyczyną nieodpowiedzialnego podejścia do nauki, gdyż słuchacze nie są zobowiązani do ponoszenia żadnych kosztów ani ewentualnych innych konsekwencji. Wśród sposobów na przeciwdziałanie tej tendencji Dyrektor wskazała próbę dotarcia do potencjalnego kandydata poprzez uświadamianie mu przy zapisie jak wygląda kształcenie na danym kierunku oraz większą pomoc w wyborze kierunku – wg zainteresowań, zapotrzebowania na rynku pracy itp.*

(dowód: akta kontroli str. 79)

W książce kontroli zewnętrznych Szkoły nie zaewidencjonowano kontroli, której zakres obejmowałby kształcenie osób dorosłych.

(dowód: akta kontroli str. 110-111)

Świętokrzyski Kurator Oświaty w objętym kontrolą okresie przeprowadził w Szkole kontrolę doraźną w zakresie spełnienia warunków określonych w art. 7 ust. 3 ustawy o systemie oświaty przez nowo założoną szkołę niepubliczną, która uzyskała uprawnienia szkoły publicznej z dniem rozpoczęcia działalności, zgodnie z art. 85 ust. 2 ww. ustawy. W protokole kontroli nie sformułowano zaleceń.

(dowód: akta kontroli str. 113-128)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Wyniki uzyskiwane przez słuchaczy Szkoły na egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe kształtowały się na poziomie wyższym niż średnia dla kraju. Jednocześnie jednak ponad dwie trzecie słuchaczy rozpoczynających kształcenie w Szkole nie ukończyło edukacji, a jedynie 13% osób rozpoczynających edukację uzyskało dyplom potwierdzający nabycie kwalifikacji zawodowych.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Przekazywanie kopii protokołu z ustaleń kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków nauki do organu prowadzącego.
2. Dostosowanie pomieszczeń i wyposażenia Szkoły do warunków realizacji kształcenia w zawodach określonych w rozporządzeniu w sprawie podstawy programowej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

⁴¹ Przedstawione w raporcie CKE.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia 22 lipca 2016 r.

Kontroler
Agnieszka Olejarz
główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

Dyrektor
Grzegorz Walendzik

.....
podpis

.....
podpis

Kontroler
Krzysztof Kopeć
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis